

Agendanr.: 12
Voorstelnr.: RB2014018
Onderwerp: Markten: Marktverordening Heerhugowaard 2014
Programma: Programma 2: Stedelijkbeheer

Reden van agendering: ter besluitvorming

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 28 januari 2014

Probleemstelling

Op een aantal punten sluit de marktverordening (2008) niet meer aan bij de huidige kijk op het "runnen" van een markt. De VNG heeft daarom de model marktverordening 2013 opgesteld. Deze verbeterde modelverordening, is voor de gemeente reden om de eigen marktverordening opnieuw vast te stellen en marktcoopliden meer vrijheid te geven in hun bedrijfsvoering.

Inleiding / bestuurlijke achtergrond

Het vaststellen van de marktverordening is in de basis een bevoegdheid van de raad (artikel 147, eerste lid, Gemeentewet). Ingevolge artikel 149 van de Gemeentewet maakt de raad de verordeningen, die in het belang van de gemeente nodig worden geacht.

De marktverordening beoogt gemeentelijke belangen te beschermen rond de warenmarkten. Het is een verordening die op hoofdlijnen de regulering voor de gemeentelijke markten bevat en die door het college moet worden uitgewerkt in inrichtingsplannen en vergunningsvoorschriften.

De model marktverordening 2013 van de VNG is op punten vrijer dan die uit 2008. Op die punten is sprake van deregulering. Voor een uitgebreidere toelichting op de model marktverordening 2013 verwijzen wij naar de VNG leden brief van 25 juli 2013 (als bijlage toegevoegd) en de toelichting bij de verordening zelf.

Oplossingsrichtingen

Bij de inhoudelijke opmaak van de nieuwe verordening zijn, behalve de modelverordening van de VNG, nog andere uitgangspunten gebruikt. Deze uitgangspunten zijn opgenomen in bijlage A.

Keuzemogelijkheden:

In de marktverordening zijn een aantal artikelen opgenomen, waar de gemeente een keuze kan maken. Hierbij zijn in de verordening keuzes gemaakt voor de meeste deregulering, waarbij de orde op de markt niet in het geding komt.

De belangrijkste artikelen (zie bijlage A), waarbij een keuze is gemaakt zijn:

- Artikel 5: Anciënniteitslijst; handhaven in de verordening. Het opheffen van de anciënniteitslijst lijkt op dit moment nog een stap te ver, waar het gaat om dereguleren en vrijer maken van de regels rond de warenmarkt.
- Artikel 7: Toewijzen van nieuwe standplaatsvergunningen (selectiestelsel).
- Artikel 9: Overdraagbaarheid van vaste standplaatsvergunning.
- Artikel 11: Persoonlijk innemen van standplaats of inzet van vervanger toestaan.

Concept verordening:

De concept verordening heeft zes weken ter inzage gelegen. De marktcoopliden zijn hierover actief geïnformeerd. Door de meeste koopliden is op de belangrijkste wijzigingen gereageerd (wel of niet handhaven van anciënniteitslijst).

Op basis van deze zienswijzen en voortschrijdend inzicht in de beleving van de anciënniteitslijst bij de marktkoopliden, is de lijst gehandhaafd in de marktverordening (zie bijlage B). Voor de rest is de concept marktverordening één op één overgenomen.

Juridische gevolgen:

Met het vaststellen van de "Marktverordening Heerhugowaard 2014" wordt de "Verordening op de warenmarkten 2009 gemeente Heerhugowaard" ingetrokken. Binnen de "Marktverordening Heerhugowaard 2014" is aangegeven hoe met overgangssituaties wordt omgegaan.

Financiële gevolgen:

Het invoeren van de Marktverordening Heerhugowaard 2014 heeft geen direct aantoonbare financiële gevolgen voor de gemeente. Mogelijk dat door de deregulering van de verordening, de markt aantrekkelijker wordt voor marktkoopliden, wat op termijn kan zorgen voor meer inkomsten via de marktgeden.

Communicatie:

Marktcommissie:

De marktverordening met de voorgestelde keuzemogelijkheden is in de marktcommissie besproken. De commissie heeft positief geadviseerd op de marktverordening. Zij is positief over de deregulerende insteek van de gemeente om zo marktkoopliden meer vrijheid te geven in het uitoefenen van hun bedrijfsvoering.

Publicatie:

De marktverordening Heerhugowaard 2014 wordt na het vaststellen gepubliceerd. De verordening treedt in werking op de achtste dag na bekendmaking.

Monitoring/Evaluatie

Evaluatie van de marktverordening vindt na twee jaar plaats (medio 2016). Bij de evaluatie wordt gekeken of de deregulering aansluit bij de wensen en verwachtingen van de marktkoopliden en de gemeente.

Voorstel / besluit:

1. Vaststellen "Marktverordening Heerhugowaard 2014" onder intrekking van de "Verordening op de warenmarkten 2009 gemeente Heerhugowaard".

Bijlagenr.	Titel/Onderwerp
Bijlage A	Uitgangspunten en artikelen (bijgevoegd)
Bijlage B	Zienswijzen op concept marktverordening (bijgevoegd)
Bij1304018	Toelichting op nieuwe VNG model marktverordening 2013 (corsa)
Bij1304021	Marktverordening Heerhugowaard 2014(corsa)

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,

de secretaris,

de burgemeester,

Advies commissie Middelen/Stadsbeheer d.d. 31 maart 2014
RB2014018 Marktverordening Heerhugowaard 2014:

Akkoordstuk

Voor	Allen
Tegen	-

Nr.: RB2014018

de Raad van de gemeente Heerhugowaard;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 februari 2014;

gelet op het advies van de commissie Middelen/Stadsbeheer d.d. 31 maart 2014;

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

b e s l u i t

1. Vaststellen "Marktverordening Heerhugowaard 2014" onder intrekking van de "Verordening op de warenmarkten 2009 gemeente Heerhugowaard".

Heerhugowaard, 22 april 2014

De Raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

Bijlage A : Uitgangspunten en artikelen

Uitgangspunten:

Uitgangspunten bij het opstellen van de nieuwe marktverordening voor Heerhugowaard zijn:

1. Verordening is van kracht voor alle markten die door de gemeente worden georganiseerd:
 - Maandagmarkt (weekmarkt), Jaarmarkt en Stationswegmarkt.
2. Standaardtekst en keuze mogelijkheden van de VNG modelverordening zijn leidend. Slechts in uitzonderlijke gevallen een eigen tekst maken of artikelen aanpassen.
3. Kiezen voor deregulering met een open markt en vrijheid voor de marktcoopliden, zodat marktwerking op de markt van toepassing kan zijn. E.e.a. voor zover de orde op de markt niet in het geding komt.
4. Vraag naar nieuwe vaste standplaatsvergunningen is beperkt. Heerhugowaard hanteert al sinds de vorige verordening geen wachtlijst meer.
5. VNG verordening is voor alle markten gemaakt, dus ook voor de grote markten. Markten in Heerhugowaard zijn beperkt in omvang, waardoor nadrukkelijk naar de relevantie van sommige artikelen is gekeken.

Keuzemogelijkheden:

In de marktverordening zijn een aantal artikelen met keuzes, die vergaande gevolgen kunnen hebben voor de huidige en toekomstige rechten en plichten van de marktcoopliden.

Toelichting op aangepaste artikelen:

- Artikel 5: Anciënniteitslijst. → Het voorstel was om deze lijst op te heffen en niet op te nemen in de inrichtingsplannen van de markten. De lijst wordt gebruikt bij eventuele standplaatsverbetering door het vrijvallen van een standplaats of het herindelen van de markt. De marktkoopman met de oudste rechten (langst op de markt) staat het hoogst op de lijst en heeft eerste keus voor een vrijgekomen plaats. In Heerhugowaard is het verloop van oudere kooplieden laag, waardoor de lijst de afgelopen jaren slechts een paar keer is gebruikt. Door het breder overdraagbaar maken van de vaste standplaatsvergunning (zie artikel 9) is het de verwachting dat de anciënniteitslijst nog minder vaak wordt toegepast.

De lijst richt zich op de belangen van het individu en kijkt niet naar de markt als geheel (collectief). Binnen het marktwezen is er verdeeldheid over het opheffen van de anciënniteitslijst. In de verordening is rekening gehouden met een overgangsregeling van een jaar.

NB. de plaats op de anciënniteitslijst is persoonsgebonden en niet overdraagbaar.

- Artikel 7: Toewijzen van nieuwe standplaatsvergunningen (selectiestelsel). → Op deze manier houdt de gemeente grip op de kwaliteit van de markt. De alternatieven voor het toewijzen (wachtlijst en loting) zijn voor de weekmarkt niet wenselijk. Het aantal nieuwe aanmeldingen binnen dezelfde branche is nihil. Het selectiestelsel geldt op dit moment ook al, maar wordt in beperkte vorm toegepast.
- Artikel 9: Overdraagbaarheid van vaste standplaatsvergunning. → overdraagbaarheid verruimen ten opzichte van de huidige marktverordening. Marktcoopliden (vooral oudere) krijgen op deze manier meer zekerheid over mogelijke bedrijfsoverdracht. Investeren (financieel en uitstraling) in hun standplaats wordt daardoor aantrekkelijk. Dit komt de markt als geheel ten goede.
- Artikel 11: Persoonlijk innemen van standplaats of inzet van vervanger toestaan. → Er geldt geen minimum aantal marktdagen meer waarop de vergunninghouder persoonlijk aanwezig moet zijn bij de standplaats. Met de aanvullende regels voor vervanging, zien wij het persoonlijk innemen niet als een vereiste voor een kwalitatief goede standplaats.

Bijlage B : Zienswijzen op concept marktverordening

Inleiding:

Binnen het proces om de nieuwe marktverordening vast te laten stellen, heeft de concept marktverordening eind vorig jaar zes weken ter inzage gelegen. (BW13-0553).

Dertig kooplieden hebben gereageerd op de concept verordening, dit is 75% van de kooplieden die op de maandagmarkt staan. De reacties van de kooplieden hebben betrekking op de artikelen, waarbij de gemeente keuzes heeft gemaakt om te dereguleren en te zorgen voor meer vrijheid om te ondernemen (zie vorige bijlage).

Proces rond herindeling van de maandagmarkt:

Sinds begin 2012 wordt door de marktkooplieden gesproken over het mogelijk herindelen van de maandagmarkt. Medio 2013 zijn door de marktcommissie en de winkeliersvereniging van Centrumwaard hiervoor stappen ondernomen door een extern deskundige te laten kijken naar de huidige indeling en de markt als geheel. Dit heeft een quick-scan van de markt opgeleverd en een aantal mogelijke indelingen. Op basis van deze quick-scan en indelingen is het nu aan de marktkooplieden en winkeliers om te bepalen wat de volgende stap in het proces wordt.

Hoewel dit los staat van de concept marktverordening, met daarin het voorstel om de anciënniteitslijst op te heffen, zorgt de combinatie van een mogelijk andere marktindeling en het opheffen van de anciënniteitslijst bij de marktkooplieden voor onduidelijkheid, onrust en enig wantrouwen. De verkenning naar een andere indeling van de markt ondervindt hier nadeel van.

Reactie op zienswijzen:

Duidelijk is dat van de voorgestelde aanpassingen in de verordening, het opheffen van de anciënniteitslijst de meeste discussie oplevert. Zoals van te voren al was verwacht, zijn de kooplieden niet eenduidig in hun mening over het afschaffen van de anciënniteitslijst (zie tabel).

Van de reacties is de minderheid (33%) zondermeer voorstander van het opheffen. 23% wil nadere toelichting en stelt kritische vragen bij een mogelijk alternatief. Zonder alternatief geen afstand doen van de anciënniteitslijst. De meeste reacties zijn tegen het opheffen, 43%.

Ontvangen reacties van kooplieden:

	Art. 5	%	Art. 7	%	Art. 9	%	Art. 11	%
Positief	10	33 %	12	40 %	22	73 %	22	73 %
Negatief	13	43 %	7	23 %	2	7 %	4	13 %
Nadere toelichting	7	23 %	8	27 %	4	13 %	2	7 %
Geen mening	0	0 %	3	10 %	2	7 %	2	7 %
Totaal	30		30		30		30	

Argumenten tegen het opheffen:

- Kooplieden verliezen zeggenschap en grip over het bepalen van hun eigen plaats op de markt. De beste plaats op de markt kan heel subjectief zijn en is afhankelijk van verschillende factoren. Alleen de marktkooplieden zelf, kunnen aangeven wat voor hen de beste plaats is.
- Het alternatief voor mogelijke standplaats verbetering is onduidelijk en roept vragen op over onpartijdigheid. Welke criteria worden bij de beoordeling gehanteerd en hoe gaat dit in zijn werk? Waar zit de grip of invloed van de koopman?
- Oudste rechten (trouw) moeten worden beloond met eerste keus bij vrijgevallen standplaatsen.
- Het gaat om een verworven recht, waar niet zonder meer afstand van kan worden gedaan.

Argumenten voor het opheffen

- Meer vrijheid om de markt op een werkzame en efficiënte manier in te richten

Afweging voor handhaven van anciënniteitslijst:

Duidelijk is dat het opheffen niet de voorkeur heeft van de meeste marktkooplieden, zeker niet in combinatie met het proces van de herindeling van de markt.

De gemeente wil met het opheffen van de anciënniteitslijst een bijdrage leveren aan het opstellen van regels voor de warenmarkt, waarbij meer gekeken wordt naar het belang van de markt als geheel, in plaats van alleen het individu. In onze optiek past de lijst niet meer binnen dit kader. De lijst richt zich alleen op de oudste rechten van de koopman en kijkt niet naar de bijdrage aan de markt als geheel (collectief).

Het opheffen van de lijst is voor de gemeente echter geen principiële punt. Als de lijst wordt gehandhaafd, dan ondervindt de gemeente daar geen groot nadeel van. Op basis van de zienswijzen en vragen van de marktkooplieden is duidelijk geworden dat wij de zekerheid en het vertrouwen die de anciënniteitslijst voor de meeste kooplieden biedt, nog niet kunnen vervangen door een passend alternatief.

De anciënniteitslijst is geen knelpunt wat door de Centrale Vereniging Ambulante Handel (CVAH) is aangegeven en hoeft in die zin niet per definitie te worden hersteld in de nieuwe verordening. Binnen de modelverordening van de VNG is de anciënniteitslijst ook standaard opgenomen. Met het handhaven van de lijst sluiten wij dus aan bij de modelverordening.

Voorstel voor aanpassen concept verordening:

Het voorstel is om de anciënniteitslijst ook in de nieuwe verordening te handhaven. Het opheffen van de anciënniteitslijst lijkt op dit moment nog een stap te ver, waar het gaat om dereguleren en vrijer maken van de regels rond de warenmarkt.

Verder vinden wij het op dit moment belangrijk dat het proces om te komen tot een goed afgewogen indeling van de maandagmarkt, zonder extra verstoring kan worden doorlopen. Het is van belang dat de marktkooplieden zich positief kunnen focussen op de discussie rond de indeling.

De komende jaren gaan wij, samen met de kooplieden bekijken of er een werkbaar alternatief voor de anciënniteitslijst is op te stellen (selectiestelsel). Uitgangspunt van het alternatief moet zijn dan het aansluit bij de dereguleringswens van de gemeente. Het moet dus zorgen voor minder regels en tijdsbeslag. Verder moet het objectief zijn, het ondernemen van de marktkooplieden stimuleren en zo zorgen voor een positieve uitstraling van de markt als geheel. Daarbij is het van belang dat de marktkooplieden en de gemeente een gezamenlijke visie op de maandagmarkt hebben, om te zien of het überhaupt noodzakelijk is om de anciënniteitslijst op te heffen.